

TOIMINTAKERTOMUS 2024

Valkeakosken kaupungin nuorisopalvelut

Sisällys

NUORISOTYÖN AMMATILLINEN PROFIILI JATKOI PAISUMISTAAN - NUORTA EI JÄTETÄ?	5
NUORISOTILAT	6
Nuorisokeskus Pultti	6
Nuorisotila Tyrmä	6
Digitaalinen nuorisotyö	7
Digitaalinen etsivä nuorisotyö	7
PIENRYHMÄT	7
Kutoset	7
Nuorilta nuorille	8
NUORISOTYÖ KOULUSSA	8
Nuorisonohjaajien koulunuorisotyö	9
Yhteisölliset oppilashuoltoryhmät	9
Ryhmäx	9
Naakka pop-up	9
Tyrmän nuorisotyö koulussa-päivät	9
Seiskamessut	9
8. luokkien infot	9
Etsivän nuorisotyön toiminta kouluissa	9
Yhdeksäsluokkalaisten tukipalvelutunnit	9
Valkeakosken ammattioppilaitos	10
Tietotien lukio	10
Hämeen ammattikorkeakoulu	10
Ohjaamon jalkautuminen ja oppilaitosyhteistyö	11
Ohjaamo PopUp VAAO	11
Ohjaamo PopUp LUKIO	11
Lukio opo-tunnit	11
Lukion turvallisuuspäivä	11
HAMK yhteistyö	11
Valkeakoski opisto	11
TAPAHTUMIA	11
Kesäleirit Päivölässä	11
Mopomiitti	12
Ihana Valo	12
Digitaalisen pelaamisen tapahtuma Pulttilanit	12

DJ kurssi	12
Mukana yhteistyössä Nuorten illoissa kirjastossa	13
Onnirokki	13
NUORISOVALTUUSTO – NUVA	13
JALKAUTUVA NUORISOTYÖTÄ SEKÄ VAPAAEHTOISTOIMINTAA NUORTEN PARISSA – YÖNUSVA.....	15
Jalkautuva etsivä nuorisotyö	15
ETSIVÄ NUORISOTYÖ.....	16
K17-toiminta ja muu ryhmämuotoinen toiminta	16
Nuorten äänioikeuden tukeminen presidentin vaaleissa ja europarlamenttivaaleissa	17
Yhteinen tutustumiskäynti Narikkaan	17
Kesätoiminta.....	17
Beach Pop up.....	17
Nuorten liikkumisen tukeminen	18
Yhteistyö Valkeakoski opiston kanssa /Osaamiskortti -työpaja	18
Vierailut nuorten ryhmissä	18
Monialainen työote	18
Vierailut verkostossa	18
Seutuetsivien tapaamiset	19
Mover	19
Aikalisäohjaus	20
Nuorten työpajat	20
Tapahtumat	21
OHJAAMO	21
Avoin Ohjaamotoiminta:	21
Ohjaamo tarjoaa tukea myös digitaalisissa ympäristöissä:	21
Hot-muutosvalmennus:	21
Verkostoyhteistyö.....	21
Talousneuvola toiminta	21
Duunia Koskista	21
Kohtaamispaikkatoiminta.....	22
Ryhmätoiminta ja työpajat	22
Hyvinvointiryhmä (Ohjaamo & etsivä nuorisotyö).....	22
Nuorten ryhmät.....	22
OSALLISUUS	22
Nuorisolain tavoitteena on tukea monimuotoisen osallisuuden toteutumista.....	22
Lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen Valkeakoskella 2023-2024	23

Toimenpiteet	23
Osallistavat menetelmät ja aiheeseen liittyvät julkaisut.....	24

NUORISOTYÖN AMMATILLINEN PROFIILI JATKOI PAISUMISTAAN - NUORTA EI JÄTETÄ?

Valtaosalla koskilaisnuorista on asiat hyvin, mutta kasvavalla osalla heistä arjenhallinnan ja mielenterveyden haasteet edelleen vaikeutuivat ja palveluiden ulkopuolelle jäi vuonna 2023 jo 465 (17,5 %) 15-28 –vuotiasta, mikä on pari prosenttia enemmän kuin vuonna 2022. Hyvinvointialueiden käynnistyminen ja muutos sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäytymisessä toi edelleen lisähaastetta mm. etsivän nuorisotyön asiakasohjaukselle ja myös Ohjaamopalvelun monialaiselle edustukselle. Aiheesta kokoonnuttiinkin nuorisotoimen aloitteesta keskustelemaan eri palveluiden kanssa ja esiin nousi myös huoli edessä olevasta työllisyyden hoidon isosta muutoksesta sekä kaupungin heikosta taloustilanteesta. Nuorisotyön nuorta kannatteleva rooli siis kasvoi edelleen ja nykyisessä muutosvauhdissa tiedossa on tehtävien paisuminen, koska nuorisotyön tulee olla luotettava lähipalvelu jatkossakin, huolimatta talouden säästövelvoitteista. Onneksi haettiin ja saatiin taas OKM:n erityisavustus etsivään nuorisotyöhön ja Ohjaamoon TEM:ltä kannustinlisä-rahoitus, joka kuitenkin ennakkotiedoista poiketen päättyy vuoden 2025 loppuun. Myös paikalliseen lasten ja nuorten harrastustoimintaan saatiin syksystä alkaen Avilta rahoitusta sekä Valtionkonttorista saatiin yksityistä perintörahaa syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn.

Asiakasmäärät jatkoivat kasvuaan avoimessa perusnuorisotyössä ja uuden tilastointityökalun nuoDon käyttöä otettiin hallintaan. Nuorisotoimessa on käytössään kolme erilaista valtakunnallista tilastointiohjelmia erilaisista toiminnoista johtuen. Nuorisotyöhön osallistuneiden/kohdattujen nuorten kävijämäärä oli 13 261 ja Ohjaamo mukaan lukien yhteensä 15 356. Päivölän kesäleiritkin vetivät hyvin, yhteensä 67 lasta. Nuorilta saatu palaute oli jälleen positiivista. Kesälomien kynnyksellä sattuneen traagisen nuoren kuolemantapauksen takia otettiin käyttöön oma Tehostetun nuorisotyön malli ja heti kyseisenä viikonloppuna hoidettiin lisäksi tiedonkulkua ja viestiketjua kaupunginjohtoryhmän, Pirhan sekä Sääksmäen seurakunnan välillä. Myös vastuuta tiedotusvälineille vastailuista delegoitiin nuorisotoimenjohtajalle. Median yhteydenotot jatkuivatkin koko loppu vuoden ajan ja tärkeäksi tehtäväksi nousikin suojata nuoria ahdistavilta toimittajien yhteydenotoilta.

Kansainväliseen nuorisotyöhön osallistuttiin kolmen työntekijän voimin Erasmus-rahoituksella ja myös maahanmuuttajanuoria osallistui nuorisopalveluiden avoimeen toimintaan. Englannin kieli yleistyi ohjaustoiminnassa. Nuorisovaltuustolla oli erittäin aktiivinen vuosi ja loppuvuodesta saatiin sopuvaaleilla iso 17 hengen nuorisoryhmä uudeksi Nuvaksi kaudelle 2025-26. Nuorisovaltuusto täytti jo 25 vuotta Valkeakoskella mutta juhlimaan ei ehditty. Sen sijaan nuorisopalveluiden kehittämiskohteena kaksi vuotta ollut ”Nuorten osallisuus” saatiin mallinnettua ja valmiiksi. Nuorisotoimen omaa toimintasuunnitelmaa päivitettiin uuden Vanupon 2024-2027 mukaiseksi ja se sisältää aina myös kehittämiskohteet tulevalle kaudelle.

Nuorisopalveluiden rooli perhekeskuspalveluissa oli edelleen vahvaa niin paikallisella kuin alueellisellakin tasolla ja nuorisotyöntekijät olivat kumppanina useissa kehittämishankkeissa ja ohjausryhmissä. Etsivän nuorisotyön valtakunnallinen laatukriteeristö julkaistiin keväällä. Myös kunnallisen perusnuorisotyön laatukriteeristö otettiin käyttöön. Valkeakosken nuorisopalveluilla on Pirkanmaalla hyvä ja vankka maine, erityisesti aloitteellisena monialaisena toimijana. Siitä kiitos kuuluu nuorisopalveluiden motivoituneelle työyhteisölle, joka venyy ”Ihmeperheen” tavoin moninaisissa tilanteissa nuorten avuksi.

NUORISOTILAT

Nuorisokeskus Pultti

Nuorisokeskus Pultissa ohjaajina työskentelivät Nita Käkönen, Roosa Setälä, Johanna Mielonen, Taru Virolainen, siviilipalvelushenkilö sekä iltaohjaajia. Lisäksi kokemusta nuorisotyöstä oli hankkimassa opiskelijaharjoittelijoita ja TET-harjoittelijoita yläkoululta. Nuorten illoissa, jotka ovat kaikille 7lk.-17 – vuotiaille nuorille osoitettuja keskimääräinen kävijämäärä torstaisin oli 30 nuorta ja lauantaisin 50 nuorta. Nuortenilloissa kävi vuoden aikana yhteensä 2528 nuorta. Pultissa järjestettiin toimintaa myös 6. - luokkalaisille nuorille, K17 kahvila yli 17 –vuotiaille nuorille sekä Ohjaamo. Nuorisovaltuusto piti kokouksena Pultin alakerrassa montun puolella noin kerran kuukaudessa.

Nuorisopalveluiden lisäksi Pultissa järjestivät toimintaa lapsille ja nuorille muut Valkeakosken kaupungin hallintokunnat sekä seurakunnat ja yksityiset käyttäjät. Säännöllisesti kokoontui kevään 4H lemmikkikerho ja syksyn tyttökerho alakoululaisille. Vuoden aikana Pultissa oli diskoja; osa perinteisiä ja osa teemallisia, järjestäjinä näissä ovat olleet yhdistykset, urheiluseurat ja koululuokat. Erilaisia juhlia, sekä tapahtumia järjestettiin Pultissa mm. synttäreitä, ylioppilajuhlat, rippijuhlat, Työväen musiikkitapahtuma, Valkeakosken Helluntaiseurakunnan nuorten ilta ja Valkeakosken Korvenkävijöiden puurojuhla.

Nuorisotila Tyrmä

Loppiaisen jälkeen tiistaina 9.1. Tyrmän nuorten avoimet illat starttasivat kevätkauteen. Illat on suunnattu 7.lk-17-vuotiaille. Tyrmän illat ovat avoinna tiistaina klo 16-20 ja perjantaina klo 16-22. Ohjaajina kevät-kuin syyskaudellakin toimivat nuorisohjaajat Johanna Mielonen, Taru Virolainen, Roosa Setälä, Nita Käkönen ja satunnaisesti etsivät nuorisotyöntekijät sekä siviilipalvelusvelvollinen.

Tyrmässä kävi keväällä arkisin keskimäärin 40 nuorta illassa ja perjantaisin noin 60 nuorta.

Koululaiset ovat löytäneet nuorisotoimen TET-paikakseen ja tänäkin keväänä meillä oli monta 8.-luokkalaista tet-harjoittelussa. Nuoret oppivat nuorisotyön menetelmiä ja usein yllätyksenä heille tuleeekin, kuinka monipuolista nuorisohjaajan työ on. Se ei olekaan pelkkää nuorisotilaillassa ”hengailua”! Nuoret pääsevät harjoittelemaan esimerkiksi asiakaspalvelua kahvilaan, tekemään hankintoja nuorisotiloille, suunnittelemaan toimintaa ja tekemään tapahtumajulisteita.

Syyskausi alkoi 10. syyskuuta ja päättyi pikkujouluihin 13.12. Syyskaudella Tyrmän kävijämäärä nousi ja siellä alkoi käydä paljon uusia nuoria. Kävijämäärät olivat keskimäärin arkisin 40 ja perjantaisin 80 nuorta illassa.

Digitaalinen nuorisotyö

Digitaalinen nuorisotyö on Valkeakosken nuorisotoimessa vakiintunut tapa tehdä ja toteuttaa nuorisotyötä; Digitaalisuus kulkeekin arkipäiväisessä toiminnassa koko ajan mukana. Digitaalisuutta hyödynnetään nuorisotyössä välineenä (digitaaliset laitteet, mediareppu-toimintamalli), toimintana (esim. digitaalinen pelaaminen ja Pulttilanit) sekä toimintapaikkana (esim. erilaiset somealustat). Digitaalista työtä nuorisotoimessa tarkastellaan kokonaisuutena yhteisissä henkilökunnan kokouksissa, joita järjestetään nuorisotoimessa kerran kuukaudessa. Digitaalisen työn osuus onkin erittäin laaja ja sen yhteinen kehittäminen on välttämätöntä. Nuorisotoimessa on vuoden 2024 aikana päivitetty nuorisotoimen omaa viestintäsuunnitelmaa. Nuorisotoimi otti käyttöön uutena viestintäkokeiluna ns. ”helppokäyttöisen linkkipuun” eli linktr.ee -palvelun, johon on linkitetty nuorisotoimen käyttämät somepalvelut, verkkosivut ja muita tärkeitä tai hyödyllisiä linkkejä nuorisoa ajatellen. Tämän myötä keräämme myös jatkuvaa palautetta toiminnastamme.

Nuorisotoimi on kuluneen vuoden aikana käyttänyt aktiivisesti Kuntaliiton maksuttoman kunnallisen nuorisotyön dokumentaatiojärjestelmää nuoDoa. NuoDon avulla tuotetaan paikallista tietoa nuorisotyön toiminnasta, toimintaympäristöistä, kunnallisen nuorisotyön järjestämisestä sekä käytössä olevista resursseista. NuoDo mahdollistaa myös valtakunnallisen nuorisotyön vertailun ja Avin tavoitteena onkin, että se olisi tulevaisuudessa kaikkien kuntien käytössä täydentämässä vuosittaista Nuorisotyö kunnissa kyselyä.

Etsivä nuorisotyö käyttää dokumentointiin ja tilastointiin PAR-järjestelmää. Järjestelmä toimii aluehallintoviraston myöntämän valtionavun seurannan työkaluna, valtakunnallisesti yhdenmukaisen tiedontuotantoon ja tilastointiin. Dokumentointi tukee myös oman työn tuloksellisuuden seuranta, raportointia ja kehittämistä. PAR on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ylläpitämä ja Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama ja käyttäjille maksuton.

Ohjaamo hyödyntää nuorten tieto- ja neuvontatyön tilastointiin Ohjaamotilastointia, jonka tavoitteena on kerätä valtakunnallisesti yhdenmukaista tilastointia ohjaamotoiminnasta. Tilastointiohjelmaa on kehitetty yhteistyössä Ohjaamoiden kanssa.

Digitaalinen etsivä nuorisotyö

Digitaalinen etsivä nuorisotyö toteutui sosiaalisen median alustoilla instagramissa ja facebookissa. Näissä sosiaalisen median kanavilla Valkeakosken etsivää nuorisotyötä seuraa yhteensä 873 seuraajaa. Lisäksi Etsivä nuorisotyö käyttää digitaaliseen nuoristyöhön nuorisotoimen yhteistä Nuortenkoski Discord-kanavaa, jossa liittyneenä 57 jäsentä. Discordia on käytetty myös kahden nuoren kanssa ohjauskeskusteluihin yhteensä kolme kertaa. Yhteisenä tiedotuskanavana nuorisopalvelut käyttävät omaa nettisivustoaan Nuortenkoski.

PIENRYHMÄT

Kutoset

Varhaisteini-illat eli Kutos -toiminta on Nuorisokeskus Pultissa järjestettyä toimintaa murrosiän kynnyksellä oleville 6.-luokkalaisille nuorille. Toimintaa järjestettiin torstaisin klo 15:00-17:00. Luonteeltaan toiminta on ennaltaehkäisevää työtä, jonka tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä ja tarjota vaihtoehtoja tekemistä ja harrastustoimintaa murrosiän kynnyksellä oleville lapsille. Toiminnan päävastuu on ollut nuorisonohjaaja Roosa Setälän. Jokaisella kerralla ohjaajaparina toimi toinen nuorisonohjaaja, kirjaston työntekijä Minna Edgren tai Sääksmäen seurakunnalta Leena Uurainen. Teimme yhdessä välipalaa, pelailimme ja nuorten toiveiden mukaan toteutimme toimintaa. Monet tulivat suoraan koulusta, joten jokaisella kerralla oli tarjolla pientä maksutonta välipalaa. Toiminta käynnistyi syksyllä ja kävijöitä oli yhteensä 40

Nuorilta nuorille

Nuorilta nuorille -toiminta yleisesti sisältää erilaisten lasten ja nuorten ryhmien kanssa työskentelyä, jossa nuoret tuottavat toimintaa itselleen tai toisille nuorille. Toiminta on omaehtoista ja heidän tarpeistaan lähtevää, johon he voivat itse nuorisohjaajan ohjauksessa ja tukemana vastata. Toiminta on nuorten osallisuus- ja vaikuttamistoimintaa pop-up -luontoisesti.

Nuorilta nuorille ryhmät olivat Tyrmän tilatoimikunta, erilaiset tapahtumatiimit (Onnirokki, Hauskanpituiston avajaiset ja skeittiparkin kauden päätös sekä Pultin toimintaan osallistuneet nuoret.

Nuorisotila Tyrmän nuorista koostuva tilatoimikunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa ja heitä oli yhteensä 5. Tilatoimikuntalaisista valikoitui kolme nuorta, jotka ryhtyivät tapahtumavastaaviksi. He halusivat järjestää mopotapahtumaa nuorille. He myös hakivat rahallista avustusta Pirkan Helmestä ja avustusta myönnettiin mopotapahtumaan 1000 euroa. Mopomiitistä lisää kohdassa tapahtumat. Lisäksi nuoret päättivät mm. Klubikorttieduista, tapahtumien sisällöistä sekä ehdottivat diplomin saajaa. Diplomit jaetaan vuosittain pikkujouluissa hyvällä tavalla mieleen jääneille nuorille.

Nuorilta nuorille toimintaa osallistuneita nuoria oli vuoden aikana yhteensä 130 ja eri toimintakertoja yhteensä 22.

NUORISOTYÖ KOULUSSA

Nuorisotyötä kouluissa tehtiin yhdessä Sääksmäen seurakunnan nuorisotyön tiimin kanssa sekä yhteistyössä yhteisöllisen oppilashuollon kanssa. Jokaiselle koululle oli nimetyt nuorisotyöntekijät. Tiedotimme kouluja lukuvuosiotiedotteella sekä Teamsissa omalla kanavalla.

Työskentelimme erityisesti näiden teemojen parissa:

1. Nuorten kohtaaminen ja kuuleminen.
2. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden tukeminen.
3. Vapaa-ajan tukeminen.
4. Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö.
5. Kiusaamista ehkäisevä työ.

Nuorisonohjaajien koulunuorisotyö

Yhteisölliset oppilashuoltoryhmät

Nuorisonohjaajat sekä nuorisovaltuuston edustajat olivat mukana kaikkien koulujen yhteisöllisissä oppilashuoltoryhmissä.

Ryhmäx

Seiskaluokkien ryhmäytyspäivät eli Ryhmäx järjestettiin Pappilanniemessä elokuussa yhteistyössä oppilashuollon ja seurakunnan nuorisotyön kanssa. Päivän tarkoituksena on tutustua omaan luokkaan ja luokanvalvojaan sekä nuorten parissa työskenteleviin aikuisiin. Päivän aikana luokka suorittaa monenlaisia seikkailuhenkisiä tehtäviä yhdessä pitkin Pappilanniemen ihanaa luontoympäristöä. Tänä vuonna Ryhmäxin kiertävä vetovastuu oli Naakan koululla ja ensi vuonna nuorisopalveluilla.

Naakka pop-up

Naakan yläkoululla jatkettiin kuukausittain yhteisöllisen oppilashuollon Naakka-pop tapahtumia. Niissä opiskeluhuollon työntekijät (kuraattorit, psykologi, terveydenhoitaja, psyykkari) sekä nuorisonohjaajat jalkautuivat ruokavälkille alakerran aulaan tai muualle koulussa. Teema ja toiminnallista tekemistä. Kohdattiin yhdeksän pop-up kerran aikana 1000 nuorta.

Tyrmän nuorisotyö koulussa-päivät

Tyrmässä oli keskiviikkoisin ja torstaisin nuorisotyötä koulussa tai toisin sanoen koulunuorisotyötä, jolloin etukäteen ajan varanneet luokat pääsivät erilaisiin teemahetkiin luokkansa kanssa nuorisotila Tyrmään. Aiheina oli mm. lisäryhmäytyksiä, palkintotunteja, kädentaitoihin liittyviä tunteja ja loppuvuodesta tietenkin pikkujouluja. Nuorisonohjaajat räätälöivät jokaiselle luokalle oman aiheen ja teemat, riippuen siitä, oliko luokilla vaikkapa haasteita ryhmädynamiikassa tai esimerkiksi tuntikäyttäytymisessä. Palaute näistä tunteista oli pelkästään positiivista. Oppilaat kaipaavat arkensa keskelle rennompia ja toiminnallisia hetkiä nuorisotilan tarjoamassa ympäristössä. Teematunneille ja ryhmäytyksiin osallistui Tyrmässä 631 oppilasta.

Seiskamessut

Tiistaina 7.5. Kaikki Roukon yhtenäiskoulun tulevat seiskaluokat osallistuivat vanhempineen Roukolla järjestettyyn Seiskamessut-tapahtumaan. Tarkoituksena oli tutustua etukäteen koulun henkilökuntaan ja tiloihin sekä nuorten parissa vapaa-ajalla työskenteleviin aikuisiin. Nuorisotila Tyrmässä oli yksi pisteistä, jossa nuorisonohjaajat Johanna Mielonen ja Taru Virolainen ja opiskelijaharjoittelijat esittelivät nuorisotilan toimintaa uusille seiskoille. Nuoret pääsivät tutustumaan käytännössä tilan toimintoihin ja kuului esimerkiksi klubikorttieduista, joita he voivat tulevana syksynä hyödyntää. Lähes 300 ihmistä osallistui Seiskamessuihin.

8. luokkien infot

8. luokkalaisten järjestettiin jälleen infotilaisuudet Kulttuurikeskus Luovassa ja Roukon koululla aiheena ”Nuoret, rikokset ja päihteet”. Tapahtumassa puhuivat rikosylikonstaapeli Laura Lepistö sekä Valkeakosken kaupungin toimitilapäällikkö Petri Riiheläinen. Nuoria havahduttu mm. esiin nostetut kiinteistöihin kohdistuneen ilkeiden suuret korjauskustannukset, joista korvausvastuu on tekijöillä.

Etsivän nuorisotyön toiminta kouluissa

Yhdeksäsluokkalaisten tukipalvelutunnit

Etsivät nuorisotyöntekijät vierailivat yhdeksäsluokkalaisten opinnonohjaustunneilla kertomassa etsivästä nuorisotyöstä ja Ohjaamosta. Oppitunnin teemana oli tulevaisuuspaja, jossa tutkittiin tulevaisuuden näkymiä ja vahvistettiin toiveikkuutta sekä keskusteltiin ajankohtaisesta siirtymisestä toisen asteen

opintoihin, ilmiöistä nuorten keskuudessa ja yhteiskunnan tukipalveluista. Oppituntien suunnitteluun ja toteutukseen osallistuivat etsivien nuorisotyöntekijöiden lisäksi etsivän nuorisotyön harjoittelijoita, VAAO:n etsivä nuorisotyöntekijä ja ohjaamotyöntekijä. Roukon yhtenäiskoulun ja Naakan yläkoulun yhdeksäsluokkalaista kohdattiin tukipalvelutunneilla yhteensä 204. Nuorten näkymät omasta tulevaisuudesta olivat pääasiassa positiivisia ja nuoret hahmottivat hyvin tulevaisuuden unelmiaan ja suunnitelmiaan 10 vuoden aikajanalla verrattaessa aiempiin vuosiin ja kokemuksiin 9.luokkalaisten aikajanatyöskentelystä.

Valkeakosken ammattioppilaitos

Tammikuussa etsivä nuorisotyö osallistui 9.lk tutustumispäivään VAAO:lla Ohjaamon kanssa yhteisellä standilla tehden tutuksi etsivää nuorisotyötä ja Ohjaamoa sekä työntekijöitä. Nuoria tutustumispäivässä kohdattiin 37. Elokuussa osallistuttiin yhdessä Ohjaamon kanssa VAAO:n opintojen aloitus –tapahtumaan, jonka tavoitteena oli tehdä aloittaville opiskelijoille opiskeluhuoltoa ja tukipalveluita tutuksi. Tapahtumassa mainostettiin myös syksyllä alkavia nuorisotoimen ryhmätoimintoja: K17-toiminta, Lähde liikkeelle -ryhmä, Hyvinvointiryhmä sekä Valkeakoski-opiston maksuttomia kursseja nuorille. Päivän aikana rastilla kohdattiin 243 nuorta.

Lokakuussa osallistuttiin VAAO:n hyvinvointimessuille jälleen yhteisellä standilla Ohjaamon kanssa. Hyvinvointimessuilla tehtiin tutuksi nuorille etsivää nuorisotyötä ja Ohjaamoa sekä haastettiin nuoria kokeilemaan hulavanteen pyöritystä ja pohtimaan omaa luonteenpiirrettä, millainen on parhaimmillaan. Nuoria messuilla kohdattiin 83. Lisäksi tapahtumassa verkostoiduttiin oppilaitoksen henkilökunnan ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana vierailtiin myös kolmesti VAAO:n etsivän nuorisotyöntekijän opiskelijoille ylläpitämässä MORO-kahvilassa. Moro-kahviloissa opiskelijoiden kanssa keskusteltiin muun muassa opinnoista, työssäoppijaksoista, liikenneturvallisuudesta, päihteiden käytöstä, mielenterveyden haasteista, seksuaalisuudesta ja harrastuksista. Moro-kahviloissa kohdattiin yhteensä 108 nuorta VAAO:n opiskelijaa.

Tietotien lukio

Etsivä nuorisotyöntekijä kutsuttiin mukaan Valkeakosken Tietotien lukion yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään. Lukion YHR:n on kokoontunut neljä kertaa vuoden aikana. Etsivä nuorisotyö on päässyt yhdessä lukion henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa kehittämään lukiolaisille hyvinvointia edistäviä tapahtumia, kuten osallistumaan lukion aloittavien opiskelijoiden ryhmätykseen opiskeluhuollon kanssa yhteisellä rastilla elokuussa. Ryhmäytyspäivässä elokuussa etsivänuorisotyöntekijä kohtasi 119 nuorta. Lisäksi yhteistyö Tietotien lukion henkilökunnan kanssa selkeytyi ja etsivään nuoristyöhön nuoren ilmoittaminen on nyt helpompaa ja selkeämpää YHR:ssä pidetyn etsivän nuorisotyön esittelyn johdosta. Etsivä nuorisotyöntekijä on ollut mukana Ohjaamon Pop up:ssa lukiolla viisi kertaa vuoden aikana, jossa tavoitettiin yhteensä 270 nuorta ja lisäksi ohjaamassa huhtikuussa Lukion turvallisuuspäivässä mielenturvallisuuden-työpajaa, jossa kohdattiin yhteensä 126 nuorta. Syksyllä etsivänuoristyö oli loka-marraskuussa mukana Ohjaamon kanssa Abien infotunnilla, joissa kohtasimme yhteensä 67 opiskelijaa.

Hämeen ammattikorkeakoulu

Etsivä nuorisotyö aloitti tänä vuonna myös yhteistyön HAMK:n opiskelijakunta Varo ry:n kanssa, jonka seurauksena osallistuttiin syyskuun alussa opiskelijoiden Kickstart -tapahtumaan. Tapahtumassa Ohjaamo ja etsivä nuoristyö ylläpiti yhteistä rastia Nuorisokeskus Pultin piha-alueella. Rastilla kohdattiin 31 HAMK:n opiskelijaa, jotka saivat rastitehtävän ohessa infoa Ohjaamosta ja etsivästä nuorisotyöstä.

Ohjaamon jalkautuminen ja oppilaitosyhteistyö

Ohjaamo PopUp VAAO

Ohjaamo jalkautui Valkeakosken ammattioppilaitokselle joka kuun toinen tiistai. Tällöin tavoitettiin ammattiopiston opiskelijoita, noin 120 nuorta/krt. Perusteemana/-pohjana on hyvinvointi ja sen vierellä vaihtelevasti joku muu aihe; esimerkiksi asuminen, liikunta, mielenterveys, yrittäjyys ja kesätyöt jne. Pop upeissa mukana myös oppilaitoksen oma kuraattori ja hyvinvointivalmentaja sekä satunnaisesti myös etsivä nuorisotyöntekijä.

Ohjaamo PopUp LUKIO

Ohjaamo jalkautui Valkeakosken Tietotien lukiolle kerran kuussa. Tällöin tavoitettiin lukion opiskelijoita, noin 70 nuorta/krt. Perusteemana/-pohjana on hyvinvointi ja sen vierellä vaihtelevasti joku muu aihe; esimerkiksi asuminen, liikunta, mielenterveys, yrittäjyys, kesätyöt jne. Mukana oli pari kertaa myös oppilaitoksen oma kuraattori ja koulupsykologi.

Lukio opo-tunnit

Ohjaamo vieraili syksyllä lukion opo-tunneilla kertomassa Ohjaamosta ja sen palveluista, niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti. Mukana vierailuissa Nokian ja Pirkkalan nuorisoasunnot ry (Nopina) kertomassa yleisesti asumisesta ja muutosta omaan kotiin.

Lukion turvallisuuspäivä

Ohjaamo jalkautui keväällä Lukion Hyvinvointipäivään 17.4.2024 yhdessä Valkeakosken etsivän nuorisotyön sekä Finfami Pirkanmaan kanssa. Ohjaamolla ja etsivällä nuorisotyöllä oli yhteinen hyvinvointi aiheinen toimintapiste, jossa kerättiin nuorten kokemuksia ja ajatuksia omasta hyvinvoinnista. Aiheeseen nuoria johdateltiin "Hyvinvoinnin kädellä". Nuorten vastaukset ja hyvinvointi-pisteet kerättiin ja jätettiin koululle tarkasteltavaksi.

HAMK yhteistyö

Ohjaamo osallistui yhdessä etsivän nuorisotyön kanssa Valkeakosken kampuksen inssitreffit tapahtumaan tammikuussa. Ohjaamopisteellä tuotiin Ohjaamotoimintaa ja etsivää nuorisotyötä tutuksi kv-opiskelijoille sekä tarjottiin ohjausta ja neuvontaa työnhakuun liittyen. Tapahtumassa kohdattiin 42 opiskelijaa.

Valkeakoski opisto

Ohjaamo tekee yhteistyötä Valkeakoski opiston perustaito –hankeen kanssa. Keväällä toteutettiin yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa K17-toiminnan nuorille Kokataan yhdessä kurssi, tarjottiin Bändikurssi aloittelijoille sekä Osaamiskortti –workshop vahvistamaan nuorten taitoja ja työnhakua. Syksyllä nuorille järjestettiin Hyvinvointia arkeen-kurssi, joka toteutettiin K17-toiminnan sisällä sekä Voimauttava valokuvauskurssi, joka räätälöitiin nuorten työpaja Vaaterille.

TAPAHTUMIA

Kesäleirit Päivölässä

Lasten kesäleirit järjestettiin jälleen Päivölässä. Ensimmäinen 4-päiväinen leiri oli 4.-5.-luokkalaisille ja toinen 5.-6.-luokkalaisille. Leireille osallistui 67 nuorta. Ohjaajina toimivat nuorisonohjaajat Johanna Mielonen, Nita Käkönen, Taru Virolainen ja Roosa Setälä. Lisäksi leirille palkattiin neljä kesätyöntekijää ja mukana oli myös koulunkäynninohjaaja Heidi Toivonen. Lisäksi leiriaikuisena toimivat siviilipalvelushenkilö ja opiskelijaharjoittelija.

Leireillä oli paljon perinteistä leiritekemistä, kuten saunomista, uimista, makkaranpaistoa ja erilaisia pelejä ja leikkejä.

Mopomiitti

Uutuustapahtuma Koskin Mopomiitti 2024 kehitettiin nuorten toiveesta ja nuorten toimesta. Tyrmän tilatoimikunnan nuoret hakivat tapahtumaan Pirkanelmestä avustusrahaa ja saivat 1000 euroa. Avustuksella hankittiin tapahtumaan esiintyjä, SPJ Crew, joka harrastaa erilaisilla kaksipyöräisillä stuntinäytöksiä. Tapahtumassa oli esiintymässä akaalainen nuori, joka soitti kitaraa ja lauloi. Mukana oli myös Autokoulu Easy Driver, joiden toimesta tapahtumassa oli mopoilijoille hidasajorata. Mukana menossa oli myös SPR Valkeakoski ja VAAOn lähihoitajaopiskelijat toimintapisteellään. Lisäksi tapahtumassa jaettiin yleisölle ilmaista makkaraa, limua ja muita herkkuja. Nämä saatiin lahjoituksena K-Kauppiaspari Eklundeilta, joilta saatiin myös tapahtumalle paikka: K-Market Vanhakylän parkkipaikka-alue. Lisäksi sponsoroimaan tapahtumaa lähtivät Masan Autotarvike (350€), Tampereen Vaihtoautot (200€), KerhisGym (lahjakortteja 200€), Valkeakosken Energia (6 kpl earpuds), Valkeakosken Silkkipaino (200 kpl logotarrat) ja Adara (korvatulpat) ja Citymarket (PAC MAN-pelikonsoli nuorisotiloille). Tapahtuma veti paikalle 300 kävijää.

Ihana Valo

Lapsen oikeuksien päivänä vietettiin jälleen Ihana Valo-tapahtumaa Apian seikkailupuistossa. Mukana menossa olivat nuorisotoimen lisäksi Sääksmäen seurakunta, Roukon yhtenäiskoulun tukioppilaat, sekä pääesiintyjänä Tulishowryhmä Flamma. Paikalla vuosittaisia nuorisostipendejä julkistamassa olivat Kohylan pj. Marja Heikkinen sekä Anne Kurikka. Nuorisostipendin saivat Kasper Silen (urheilu) ja Elsa Nisula (kulttuuri). Tapahtuma-aikaan Valkeakoskea riepotteli Jari-myrsky, mutta silti tapahtumaan tuli paikalle noin 150 myrskyä pelkäämätöntä ihmistä.

Digitaalisen pelaamisen tapahtuma Pultilanit

Jo perinteeksi muodostuneet Pultilanit järjestettiin Nuorisokeskus Pultissa talvilomaviikolla 26. - 27.2.2024. Pultilaneille osallistui yhteensä 17 nuorta, jotka olivat iältään 15-28-vuotiaita.

Lanitapahtuman aikana pelailtiin tietokoneilla ja pelikonsoleilla, syötiin tortilloita ja nautittiin ravitsevaa aamupala. Pelinäytöillä tapahtuman aikana pyörähtivät mm. Fortnite, FC24 ja Nidhogg -pelit. Pelien välissä käytettiin aikaa myös fyysisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen taukojumpan merkeissä.

Kevään Pultilaneihin saatiin perinteisen digitaalisen pelaamisen lisäksi esimakua Dungeons and Dragons -roolipelistä. D&D-fantasiaroolipeliä pelailtiin lanitapahtuman aikana Pultin pajatilassa kuuden tunnin ajan valmiiden hahmojen ja aktiivisen nuoren pelinvetäjän avustuksella.

Nuorisonohjaajista paikalla olivat Roosa Setälä ja Taru Virolainen. Etsivästä nuorisotyöstä mukana oli Maria Viik ja Maija Huotari sekä nuorisotoimessa opiskeluun liittyvän harjoittelunsa aloittanut Jenna-Julia Rantala.

DJ kurssi

DJ-kurssi järjestettiin kerran kevään aikana, kurssille osallistui viisi nuorta. Kouluttajina toimivat Juuso Korhonen ja Santeri Laine. Kurssilla tutustuttiin Pultin musiikkilaitteistoon ja valoihin. Koulutuksen läpi

käyneet saavat soittaa Pultin DJ-laitteilla tilailtojen aikana ja 15 vuotta täytettyään, heitä on mahdollista palkata diskoon DJ:ksi.

Mukana yhteistyössä Nuorten illoissa kirjastossa

Nuorisotoimi oli mukana yhteistyössä, jossa Valkeakosken kaupunginkirjasto järjesti nuorille illan joka kuukauden ensimmäinen maanantai. Nuorten ilta oli klo 18-20, ja näistä tunneista jälkimmäinen eli klo 19-20 kirjastossa saivat viettää aikaansa vain nuoret. Ohjaajana nuorisotoimelta oli mukana Johanna Mielonen. Nuorten illoissa oli joka kerralle oma teema, esimerkiksi tussi- ja räppipajat, peli-illat ja kerran myös somesta tuttu Konstaapeli Daniel oli mukana nuorten illassa. Nuorten iltojen väkimäärä vaihteli noin kymmenestä yli viiteenkymmeneen.

Onnirokki

Perinteinen Onnirokki järjestettiin tänä vuonna nuorisokeskus Pultin alueella, juontajana toimi Elmo Joki. Piha-alueelle rakennettiin ulkolava MBP Productionin toimesta ja sisätiloissa nähtiin esiintymässä valkeakoskelaiset nuoret artistit Kasivitonon ja Taikasana.

Ulkolavalla paikalliset artistit Skuubi ja James-J viihdytti yleisöä, Onnirokin yleisö pääsi kuulemaan ensikertaa livenä kaksikon julkaiseman Valkeakoskesta kertovan biisin ”Kansantauti”. Kappale on tehty Valkeakosken kotiseutupäiviä varten. Pääesiintyjänä olivat tänä vuonna Pyrythekid ja Axel Kala.

Tapahtumasta vastuussa oli nuorisonohjaaja Roosa Setälä yhteistyössä kulttuurituottaja Petra Kotron kanssa.

Sponsoreina olivat Valkeakosken Energia ja MLL Valkeakosken osasto. Kahviota pyöritti FC Hakan T15 joukkue.

Piha-alueella Yönusva grillasi makkaraa ja MLL teki siirtotatuointeja, sekä jakoi karkkia kävijöille. Valkeakosken Energia Valkeakosken voimistelijoiden edustuksella, nuorisovaltuusto ja Sääksmäen seurakunta tarjosi oheistoimintaa.

Vaikka sää suosikin, Onnirokkiin osallistui odotettua vähemmän väkeä. Yhteensä kävijöitä oli 304.

NUORISOVALTUUSTO – NUVA

Vuoden aikana Valkeakosken nuorisovaltuusto teki todella laajasti aktiivista ja näkyvää vaikuttamistyötä. Vuoden alussa nuorisovaltuusto vaihtoi edustuspaikkojaan lautakunnissa, mutta kokoonpano pysyi muuten samana, eli toiminnassa jatkoi Elsa Nisula (puheenjohtaja), Aapeli Nyrhilä (sihteeri), Roosa Kukkonen (varapuheenjohtaja), Mila Kukkamäki (varasihteeri), Enni Takala, Milana Sirén, Kasper Rönkkö, Iris Käkönen, Veeti Lehtinen, Mimmi Yrjölä, Venla Vuorinen ja Vilma Hoviniemi.

Nuorisovaltuutetut edustivat vuoden aikana lautakunnissa, kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa. Puheenjohtaja ja sihteeri osallistuivat myös valtuustoseminaareihin vuoden aikana kahdesti, sekä

puheenjohtaja kutsuttiin edustajaksi Valkeakosken kaupungin delegaatioon ystävyyskaupunki Vecheldeen. Viimeisessä kaupunginvaltuustossa puheenjohtaja jätti nuorisovaltuuston ensimmäisen valtuustoaloitteen Valkeakoskelaisten koulujen digiloikasta. Aloitetta käsittelevä mielipidekirjoitus julkaistiin Valkeakosken Sanomissa. Perhekeskusryhmä vieraili syksyllä Erasmus-rahoituksella Amsterdamissa ja Nuvasta mukaan kutsuttiin Elsa Nisula ja Roosa Kukkonen.

Nuorisovaltuusto järjesti itse tapahtumia ja edusti usealla tapahtumalla Valkeakosken lisäksi valtakunnallisesti. Paikallisia tapahtumia, joihin nuorisovaltuusto osallistui: Ihana valo, Onnirokki ja liikenneturvallisuuteen liittyvä tapahtuma. Kauden lopussa uudet nuorisovaltuutetut kutsuttiin mukaan eduskuntaretkelle. Nuorisovaltuusto järjesti itse yhteensä kuusi tapahtumaa. Valtakunnallisesti Valkeakoski näkyi ja kuului Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n koulutustapahtumilla; Aktiivipäivillä, Vaikuttajasimulaatiossa ja Huipputapaamisessa, sekä liittokokouksessa.

Vuoden vaihteessa nuorisovaltuusto järjesti kaikille Valkeakosken 7.-9.-luokkalaisille Varjovaalit presidentinvaalien ensimmäisestä kierroksesta. Myös jokavuotinen 9.-luokkalaisille suunnattu Skultture, sekä kaikille oppilaskuntien hallituksille suunnattu Okafori järjestettiin taas. Skultturen aiheena oli turvallisuuden tunne koulussa ja Okaforissa digitalisaatio.

Kesän loppupuolella nuorisovaltuusto järjesti nuorisofoorumin alueellisen nuorisovaltuuston mandaatilla kaikille pirkanmaalaisille nuorisovaltuutetuille, ja tapahtumaan osallistui yhteensä yli 30 nuorta ympäri Pirkanmaata. Kesällä ennen taukoa nuorisovaltuusto osallistui Valkeakoski Prideen ja sen yhteydessä järjesti keskustelutapahtuman kansanedustaja Ville Merisen kanssa.

Nuorisovaltuusto on tehnyt vuoden aikana monipuolista viestintää usealla eri sosiaalisen median alustalla. Nuorisovaltuusto käytti vuoden aikana viestintätiimiä, johon kuului 8 nuorisovaltuutettua. Sisältöä tuotettiin Instagramiin, TikTokkiin ja Facebookkiin, mutta painottaen kahta ensimmäistä. Instagram-storyn puolelle julkaisiin tapahtumasometusta, mutta feediin julkaistiin esimerkiksi nuorisofoorumissa tuotettuja meemejä, tapahtuma-koosteita, kokoustiedotteita, nuorisovaltuutettujen esittelyt sekä reels-videoita. TikTokkiin tuotettiin hyvin helposti lähestyttävää humoristista viestintää.

Valkeakosken nuorisovaltuusto näkyi aktiivisesti kaupungin päätöksenteossa sekä nuorten arjessa tapahtumien ja viestinnän avulla. Vuosi oli vaikuttava ja loi loistavan pohjan seuraavan vuoden nuorisovaltuustolle, jota väistyvä nuorisovaltuusto pääsi tapaamaan joulukuussa vallanvaihdon yhteydessä.

JALKAUTUVA NUORISOTYÖTÄ SEKÄ VAPAAEHTOISTOIMINTAA NUORTEN PARISSA – YÖNUSVA

Jalkautuvaa nuorisotyötä sekä vapaaehtoistoimintaa koordinoi nuorisonohjaaja Nita Käkönen. Hänen lisäksi jalkautumisissa vastuupäivystäjinä toimivat Roosa Setälä, Ramona Rautanen, Rauli Vartiainen sekä etsiviä nuorisotyöntekijöitä. Koulujen päättäjäisviikonloppuna jalkauduttiin yhdessä SPR paikallisosaston kanssa. Jalkautumisia tehtiin 6 kertaa, joissa tavoitettiin n. 300 nuorta.

Vapaaehtoistoiminnassa on listoilla n. 30 vapaaehtoista aikuista, joista noin kolmasosa on aktiivisia. Vapaaehtoiset koulutetaan toimintaan. Vapaaehtoiset osallistuivat katutyön lisäksi nuorisopalvelujen tapahtumiin.

Nuorisopalveluiden jalkautuvan nuorisotyön rinnalla on toiminut vuodesta 1996 asti Yönusvan tuki ry. Yhdistyksen tarkoituksena on tukea aatteellisesti ja taloudellisesti jalkautuvaa nuorisotyötä sekä muuta nuorten toimintaa ja edistää yhdenvertaisuutta sekä nuorten osallisuutta Valkeakoskella. Keskeisenä tehtävänä on hyvien ja turvallisten kohtaamisten tuottaminen aikuisten ja nuorten välille. Yhdistyksen toimintaa taloudellisesti tukivat yksityiset henkilöt, Lions Club Valkeakoski/Apia ry, Aito Säästöpankki Oy, Turvalliset taksit –keräys (Maria Auerkallio), Escar Oy ja Masan Autotarvike Oy (Mopomiitti).

Jalkautuva etsivä nuorisotyö

Vuoden aikana etsivä nuorisotyö osallistui kaduille jalkautumisiin yhdessä nuorisonohjaajien ja Yönusva Tuki ry:n vapaaehtoisten kanssa kolme kertaa. Vappuaaton jalkautumisessa kierrettiin ympäri Valkeakosken kaupunkia jakamassa Walklandian kaudenavajaisten mainoksia lopulta jalkautuen keskustan alueelle Lepänkorvan puistoon ja Tietolan koululle. Yläkouluikäisiä ja täysi-ikäisiä nuoria kohdattiin illan aikana 60. Helatorstain aaton jalkautumisessa jalkauduttiin myös ympäri kaupunkia kohdaten illan aikana 5–6-luokkalaisia, yläkouluikäisiä ja täysi-ikäisiä nuoria yhteensä 33.

Valkeakoskelaisia nuoria kohtasi suuri suru toukokuun lopussa nuoren väkivaltaisen kuoleman seurauksena. Etsivät nuorisotyöntekijät jalkautuivat yläkouluille yhdessä muiden nuorisotyöntekijöiden kanssa tarjoamaan nuorille keskusteluapua surun keskellä. Koululla läsnä kaupungin nuorisotyöntekijöiden lisäksi oli oppilashuollon työntekijöitä, SPR:n henkisen avun tiimi ja Sääksmäen seurakunnan nuorisotyöntekijöitä.

Koulujen päätöspäivänä jalkauduttiin kolmena ryhmänä kiertämään kaupunkia eri alueilla päätyen kaikki ryhmät lopulta keskustaan Lepänkorvan puistoon, jonne suurin osa nuorista oli kokoontunut juhlimaan koulujen päätöstä ja kesän alkua. Illan aikana kohdattiin 350 nuorta.

ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Etsivät nuorisotyöntekijät työskentelevät alle 29-vuotiaiden valkeakoskilaisten nuorten kanssa. Etsivä nuorisotyö tavoittelee erityisesti niitä nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella tai tarvitsevat palveluista huolimatta tukea ja ohjausta. Työskentely on nuorelle vapaaehtoista ja luottamuksellista, missä etsivät nuorisotyöntekijä tukevat nuoria pääsemään koulutukseen tai työelämään vahvistamalla nuoren toimijuutta ja tukemalla nuoria saamaan tarvitsemansa palvelut.

Työtä ohjaa nuorisolaki ja valtakunnallisesti sovitut yhteiset arvot: vapaaehtoisuus ja itsemääräämisoikeus, nuorilähtöisyys, kunnioitus, rinnalla kulkeminen, saavutettavuus, nuoren puolella – ei nuoren puolesta, luottamuksellisuus, kokonaisvaltaisuus ja moniammatillinen yhteistyö. Hyödynnämme työssä valtakunnallista SOVARI -kyselyä (Sosiaalisen vahvistumisen mittari). Etsivä nuorisotyö saa erityisavustusta palkkakustannuksiin ja työstä raportoidaan vuosittain.

Kuluneen vuoden aikana etsivät nuorisotyöntekijät saivat yhteydenottopyyntöjä mm. oppilaitoksista, viranomaisilta ja nuorilta itseltään. Vuoden aikana etsivät nuorisotyöntekijät tavoittelivat yhteensä 135 nuorta. Etsivän nuorisotyön ohjauksessa oli vuoden aikana 106 nuorta ja 28 ohjattiin kertaluontoisesti. Työmuotoja olivat yksilöohjaus kasvokkain ja etänä yhteistyössä nuoren lähipiirin ja verkoston kanssa. Lisäksi etsivät nuorisotyöntekijä kohtasivat nuoria jalkautumalla, verkostoissa, digitaalisessa ympäristössä ja ryhmätoiminnassa.

K17-toiminta ja muu ryhmämuotoinen toiminta

K17-toiminta on 17–28-vuotiaille nuorille aikuisille suunnattua päihteetöntä vapaa-ajan toimintaa, jossa on mahdollisuus tavata muita nuoria, osallistua omalla tavallaan sekä keskustella etsivän nuorisotyöntekijän tai seurakunnan nuorisotyöntekijän kanssa. K17-toiminnan sisältö suunnitellaan yhdessä nuorten omien toiveiden pohjalta.

K17-toimintaa järjestettiin kevään aikana tiistaisin yhteistyössä Sääksmäen seurakunnan kanssa. Seurakunnalta ohjaajina olivat nuorisodiakoni Tomi Pöntinen, nuorisotyöntekijä Ilmari Veima ja ohjaajat Ilona Kujansuu ja Johanna Mattila. Kevään aikana muun muassa keskusteltiin presidentin vaaleista ja käytiin äänestämässä, pelattiin ja musisoitiin yhdessä, tutustuttiin hyötykasveihin ja istutettiin yrttejä sekä vahvistettiin tunnetaitoja ja kehotietoisuutta. Kevään viimeisellä K17-toimintakerralla vietettiin yhdessä Vappuaaton juhlia Nuorisokeskus Pultissa. Kevään aikana toimintaan osallistui 162 nuorta aikuista, keskimäärin 10 nuorta toimintakerralla. Toiminnassa vieraili kevään aikana ohjaamotyöntekijä Sanna-Kaisa

Tervaniemi, nuorisohjaajat Nita Käkönen ja Roosa Setälä, nuorisotoimen harjoittelijat Jermu Konola, Jenna-Julia Rantala ja Ilona Kujansuu.

Syksyn toimintaa suunniteltiin elokuussa yhdessä nuorten kanssa. Toiveiden pohjalta muun muassa pelailtiin, musisoitiin, kokkailtiin, askarreltiin jouluksi muistamisia ja harjoiteltiin improtaitoja Suvi Rokan ohjaamana. Syksyn aikana toiminnassa vieraili myös kirjaston työntekijä Minna Edgren ohjaamassa nuorille runotaidetta työpajan laulujen sanoista. Kausi päätettiin perinteiseen jouluruokailuun yhteisteistyössä Yönusvan vapaaehtoisten kanssa.

Syksyn aikana toimintaan osallistui 137 nuorta aikuista, keskimäärin 9 nuorta toimintakerralla.

Nuorten äänioikeuden tukeminen presidentin vaaleissa ja europarlamenttivaaleissa Presidentin vaaleista ja presidentin tehtävistä käytiin keskustelua K17-toiminnan yhteydessä keväällä. Etsivät nuorisotyöntekijät kannustivat nuoria äänestämään presidentin vaaleissa ja kävivät yhdessä nuorten kanssa Torikeskuksen ennakoäänestyspaikalla äänestämässä. Ensimmäisellä kierroksella äänestämään lähti kolme nuorta ja toisella kierroksella kaksi nuorta. Äänestämisten jälkeen juotiin yhdessä vaalikahvit.

Europarlamenttivaaleista jaettiin sosiaalisen median kanavilla tietoa ja kannustettiin nuoria äänestämään.

Yhteinen tutustumiskäynti Narikkaan

Huhtikuussa käytiin yhdessä K17-toiminnan nuorten kanssa tutustumassa työikäisten sosiaalipalveluiden sosiaaliohjaajien ylläpitämään kohtaamispaikka Narikkaan. Narikka on työikäisille tarkoitettu päihteetön osallistumisen ja kohtaamisen paikka, jossa on viikoittain vaihtuva teema ja mahdollisuus osallistua ohjattuun toimintaan. Nuoria mukana tutustumiskäynnillä oli kolme.

Kesätoiminta

K17-kesätoimintaa järjestettiin touko-kesäkuussa kahtena kertana. Ensimmäisellä kerralla tehtiin retki Sääksmäen seurakunnan kurssikeskukseen Pappilanniemeen, jossa nautittiin yhdessä kesäpäivästä muun muassa meloen, uiden ja saunoen sekä makkaraa ja lettuja kodassa paistaen. Toisella kerralla pelattiin minigolfia rantahotelli Waltikassa ja nautittiin yhdessä olostä sekä piknik-eväistä sateesta johtuen nuorisokeskus Pultilla. Kesätoimintaan osallistui yhteensä 27 nuorta.

Beach Pop up

Kesäkuussa järjestettiin yhteistyössä Ohjaamon, Vaao:n etsivän nuorisotyöntekijän ja Sääksmäen seurakunnan kanssa kaksi jalkautumista Valkeakosken uimarannoille. Ensimmäinen Beach Pop up järjestettiin Apian uimarannalla, jossa kohdattiin 20 nuorta. Toinen Beach Pop up järjestettiin Kirjaslammen uimarannalla, jossa kohdattiin kaksi nuorta. Pop up:eissa nuorilta kyseltiin kesäkuulumisia, vietettiin kesäpäivää yhdessä pelejä pelaten sekä tehtiin tutuksi etsivää nuorisotyötä ja Ohjaamoa.

Nuorten liikkumisen tukeminen

Helmikuussa järjestettiin yhteistyössä Ohjaamon kanssa laskiaisrieha nuorille aikuisille Korkeakankaalla. Ohjelmassa oli mäenlaskua ja evästelyä nuotiolla. Tapahtumassa kannustettiin nuoria tukemaan omaa hyvinvointiaan liikkumalla luonnossa, leikkimielisyyteen kannustaen. Tapahtumaan osallistui kolme nuorta.

Syksyllä nuorille tarjottiin määräaikaista ryhmätoimintaa liikkumisen tukemiseksi Lähde Liikkeelle -ryhmän muodossa. Ryhmää suunniteltiin yhdessä Valkeakosken kaupungin liikuntapalveluiden kanssa, ja heiltä saatiin joillekin kerroille tukea ohjaukseen työparityöskentelynä. Määräaikaisen kokeilun aikana kerättiin palautetta ja kehitysideoita tämän tyyppisestä ryhmätoiminnasta niin nuorilta kuin ryhmätoimintaa ohjaavilta etsiviltä nuoristyöntekijöiltä. Ryhmä kokoontui kahdeksan kertaa elo-lokakuun aikana. Ryhmäkerroille osallistui keskimäärin kaksi nuorta, yhteensä toimintaan osallistui viisi nuorta. Nuorilta kerätyn palautteen pohjalta toiminnan ajankohtaa siirretään myöhemmäksi ja toimintakertojen sisällöt julkaistaan etukäteen ryhmätoiminnan aloittaessa.

Yhteistyö Valkeakoski opiston kanssa /Osaamiskortti -työpaja

Kevään aikana Valkeakoski-opisto tarjosi K17-toiminnan nuorille kahdeksan kerran Kokataan yhdessä -kurssin osana toimintakertoja. Kurssilla nuoret pääsivät harjoittelemaan opettaja Päivi Valtosen ohjaamana terveellisen arkiruuuan valmistamista edullisella budjetilla.

Valkeakoski-opisto tarjosi myös syksyllä K17-toiminnassa maksuttoman Hyvinvointia arkeen –kurssin: Tunnista vahvuutesi ja motivoitu teemalla. Kuuden kurssikerran aikana opettaja Suvi Rokan ohjaamana tutustuttiin omiin vahvuuksiin ja opeteltiin taitoja, joita tarvitaan elämässä vastoinkäymisistä selviytymiseen.

Vierailut nuorten ryhmissä

Huhtikuussa vierailtiin Nuorisovaltuuston kokouksessa kertomassa Moverista ja osallistamassa nuvalaiset nuorten kyselyyn kohtaamisesta, jonka tulokset esitettiin Moverissa. Nuvan kokouksessa kohdattiin 10 nuorta.

Vuoden aikana etsivät nuorisotyöntekijät vierailivat tilailloissa nuorisokeskus Pultilla ja nuorisotila Tyrmässä nuorisonohjaajan työparina yhteensä viisi kertaa kohdaten 308 nuorta. Lisäksi etsivä nuorisotyö osallistui Pulttilanien ohjaamiseen helmikuussa yhdessä nuorisonohjaajien kanssa. Pulttilaneille osallistui 18 nuorta.

Monialainen työote

Vierailut verkostossa

Maaliskuussa vierailtiin Ohjaamon kanssa avosairaanhoidon tiimissä esittelemässä Ohjaamoa, etsivää nuorisotyötä ja ohjausta etsivään nuorisotyöhön. Mukana oli myös työpajaohjaajia esittelemässä kuntouttavaa työtoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta Vaaterissa sekä työkokeilua Väylällä. Huhtikuussa vierailtiin yhdessä Ohjaamon kanssa Tampereella kulttuuripaja Virran toimitiloissa tutustuen heidän toimintaansa ja suunnitellen mahdollista yhteistoimintaa tulevaisuuteen.

Elokuussa vierailtiin yhdessä nuorisotoimen työntekijöiden kanssa tutustumassa Lempäälän Ideaparkin uuteen nuorisotilaan ja erityisesti heidän pelihuoneeseensa. Tapaamisessa verkostoiduttu Lempäälän nuorisonohjaajien kanssa ja suunniteltu yhteistyötä pelihuoneen mahdollisuuksiin liittyen.

Lokakuussa kutsuttiin Pirhan Aikuissosiaalityöstä Etsivän työn (Pirkanmaa/Kaakko) ohjaajat esittäytymään. Tapaamisella tutustuttiin toistemme tehtävänkuviiin ja mahdollisiin yhdyspintoihin sekä pohdittiin mahdollista yhteistyötä kadulle jalkautumisen osalta. Etsivän työn ohjaajat piipahtivat samalla myös tutustumassa K17-toimintaan.

Marraskuussa vierailtiin yhdessä Ohjaamotyöntekijän ja nuorisotoimenjohtajan kanssa Valkeakoskella Pirhan psykiatrian poliklinikalla sekä työikäisten sosiaalipalveluiden tiimissä. Vierailuilla kirkastettiin etsivän nuorisotyön työmuotoja ja tavoitteita sekä sujuvoitettiin yhteistyötä. Lisäksi kuulumme Hyvinvointialueen tuomista muutoksista mielenterveyden hoidon palveluissa ja palvelurakenteesta sekä muutoksista työikäisten sosiaalipalveluissa ja loppuvuodesta tulevista tiimin muutoksista Valkeakoskella.

Seutuetsivien tapaamiset

Kevään aikana etsivät nuorisotyöntekijät osallistuivat Pirkanmaan seutuetsivien yhteisiin tapaamisiin teamsissa, Tampereella vasta avatussa nuorisotila Kolossa Koskikeskuksessa, Urheiluopisto Varalassa ja Monitoimitalolla, joista viimeiseen myös esihenkilöt osallistuivat. Aiheena tapaamisissa olivat tunteet etsivässä nuorisotyössä, Aikalisäohjaus sekä AVI:n järjestämät koulutukset ja terveiset muun muassa PARENT:sta, Sovari 2023 –tuloksista, rahoituksesta ja ajankohtaisista asioista. Näiden lisäksi tapaamisissa oli verkostoitumista ja työhyvinvointia ylläpitäviä koulutuksia ja aktiviteetteja.

Syksyn aikana osallistuttiin Pirkanmaan seutuetsivien yhteisiin tapaamisiin Lempäälässä ja Orivedellä. Tapaamisissa keskusteltiin ja pohdittiin muun muassa nuorten tavoittelua, etsivän nuorisotyön kohderyhmää, verkostotyöskentelyä ja organisaatioiden some-näkyvyyttä. Lisäksi aiheina oli turvallisuus etsivässä nuorisotyössä, ajankohtaiset asiat ja traumasovellettu jooga. Syksyllä osallistuttiin lisäksi Länsi- ja Sisä-suomen aluehallintovirastojen järjestämään etsivien nuorisotyöntekijöiden ja nuorten työpajaohjaajien päville Ikaalisten kylpylässä. Päivillä verkostoitumisen ja virkistytymisen lisäksi kuultiin ajankohtaisia kuulumisia Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastosta, opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä tutkija Heli Mutasen näkökulmia koulutuksen ja työn marginaaliin asemoitujen nuorten identiteettityöhön, saatiin tietoa ja työkaluja tekoälystä sekä neurokirjon nuoren kohtaamiseen ja asiakastyöhön, katsottiin Raaka-dokumentti ja kuultiin nuorten näkökulmia "Roadman -kulttuurista". Lopuksi vielä motivoiduttiin tavoittelemaan unelmia Johannes "Hatsolo" Hattusen luennolla.

Mover

Nuorisotoimi kutsui koolle lakisääteinen Monialaisen nuorten palvelu- ja ohjausverkoston (MOVER) 14.5.2024. Osallistujat koostuivat 75 nuorten kanssa työskentelevästä aikuisesta sekä 15 nuoresta työpajoilta ja nuorisovaltuustosta. Vuosittaisten MOVER kokoontumisien tehtävänä on koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksen teon ja suunnitelmien tueksi. Tavoitteena on myös edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista,

yhteisiä menettelytapoja nuoren palveluihin ohjaamisessa, tiedonvaihdon sujuvuutta sekä yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi.

Ennen Moveria kerätään tietoa nuorten ja työntekijöiden kokemuksista ja erilaisista kyselyiden tuloksista. Ajankohtaisia teemoja käytiin läpi nuorten asiakastyöryhmässä. Etsivät nuorisotyöntekijät ja ohjaamotyöntekijät laativat lyhyen kyselyn nuorille liittyen kohtaamiseen ja nuorten palveluiden kehittämiseen. Nuorten ajatuksia oli koottu etsivän nuorisotyöntekijöiden ja ohjaamotyöntekijöiden toimesta nuorten työpajoilta, K17-toiminnan nuorilta, Ohjaamon hyvinvointiryhmältä ja nuorisovaltuuston edustajilta. Kyselyyn saatiin 29 vastausta. Kyselyn tulokset ja nostot kouluterveyskyselystä koottiin esityksen muotoon Moveria varten.

Aamupäivän aloitti dokumentaristi Sami Kieksin luento, jonka jälkeen tutustuimme nostoihin kouluterveyskyselystä sekä nuorten ajatuksiin kohtaamisesta ja palveluiden kehittämisestä. Tämän jälkeen syvennymme jakamaan ja pohtimaan kohtaamisen merkitystä ja palveluiden toimivuutta. Kokoontumisen lopuksi puheenvuoron piti Pirkanmaan hyvinvointialueen integraatiojohtaja Tuukka Salkoaho.

MOVERin tulokset esiteltiin perhekeskuspalveluidenryhmälle, missä jatko työstettiin esille nousseita aiheita ja kehittämisideoita. Tämän vuoden nostoja olivat seuraavat:

-Kohtaamisen merkitys

Kohtaaminen syntyy läsnäolosta ja kiireettömyydestä, missä pysähtytään kuuntelemaan arvostavasti ja osoitetaan kiinnostusta. Vaikuttavuutta saadaan työn jatkuvuudella ja avoimella työotteella.

-Saavutettavat palvelut

Palveluiden saatavuuteen tulee kiinnittää huomiota. Tarvitaan resurssien lisäämistä, riittävästi aikaa kohtaamiselle, selkeyttä ja pysyvyyttä. Nuorten osallisuuteen, tiedonkulkuun ja prosessien selkeyteen on syytä myös panostaa.

-Yhteistyö organisaatioiden välillä

Yhteisöllisyys työkaluksi, missä eri toimijat tuntevat toinen toisensa ja yhdessä opitaan onnistumisista. Yhteistyön yli organisaatioiden tulee olla avointa, suoraa ja asiakaslähtöistä. Palveluiden tulee saavuttaa nuori.

Aikalisäohjaus

Helmikuussa osallistuttiin yhdessä VAAO:n etsivän nuorisotyöntekijän kanssa ensimmäistä kertaa kutsuntojen jälkitarkastus päivään Pirkanmaan Aluetoimistolla Tampereella, jossa Aikalisäohjauksessa kohdattiin 10 nuorta.

Valkeakoskella elokuussa järjestettyihin kutsuntoihin oli määrä tulla 126 nuorta, 2006 vuonna syntynyttä kutsunnan alaista ja uudelleen kutsuttuja nuorta miestä. Etsivänuorisotyö tavoitti Aikalisätoiminnan avulla 117 nuorta, joista kolme siirtyi etsivän nuorisotyön ohjaukseen.

Nuorten työpajat

Etsivä nuorisotyö teki yhteistyötä Valkeakosken nuorten työpajojen kanssa ohjaamalla nuoria työpajoille ja käyden kertomassa pajajaksolla olleille nuorille etsivästä nuorisotyöstä ja Ohjaamosta yhdessä Ohjaamotyöntekijän kanssa. Vierailuja ja infohetkiä työpajoille oli vuoden aikana yhteensä kolme, joissa kohdattiin yhteensä 17 nuorta. Vaaterin työpajalla vierailtiin kahdesti ja Väylän työpajalla kerran. Työpajojen nuorilta kerättiin myös vastauksia Moverin kyselyyn kohtaamisesta, ja lisäksi nuoret osallistuivat Moverissa työntekijöiden moniammatillisissa tiimeissä keskustelemaan kyselyn tuloksista sekä valtakunnallisen kouluhyvinvointikyselyn tuloksista.

Tapahtumat

Syyskuussa nuorisotoimen järjestämässä Onnirokki –tapahtumassa etsivät nuorisotyöntekijät vastasivat backstagesta ja ”bäkkäritiimin” toiminnasta. Nuoria osallistui ”bäkkäritiimiin” neljä ja nuoria esiintyjä kohdattiin kymmenen. Näiden lisäksi tapahtumassa kohdattiin noin kymmenkunta muuta nuorta.

OHJAAMO

Ohjaamo Valkeakoski tarjoaa alle 30-vuotiaille nuorille matalan kynnyksen monialaista palvelua. Ohjaamossa työskentelee samanaikaisesti useita eri alojen asiantuntijoita. Nuori saa omista tarpeistaan lähtevää henkilökohtaista laaja-alaista neuvontaa, ohjausta ja tukea elämän eri osa-alueisiin liittyen. Ohjaamon ydinosaminen rakentuu yhden toimipisteen monialaisesta verkostoyhteistyöstä. Ohjaamoon voi aina tulla riippumatta omasta tilanteesta tai siitä, onko jo valmiiksi jonkun palvelun asiakkaana.

Nuorisoneuvoja toimii Ohjaamotoiminnan koordinaattorina ja hänen työparinaan ohjaamotyöntekijä/sosiaalihoaja, jonka palkkaamiseen on saatu Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämää valtionavustusta (NextGenerationEU). Lisäksi Ohjaamossa toimii työntekijöitä kaupungilta, hyvinvointialueelta ja 3.sektorilta

Nuorten yksilöohjaukset oli 206. Tämän lisäksi nuoria kohdattiin ryhmämuotoisessa toiminnassa 1889. Yleisimpiä asiointiaiheita olivat hyvinvointi ja terveys, koulutus ja opiskelu, työ ja yrittäjyys sekä oma talous.

Avoim Ohjaamotoiminta:

Ohjaamon avoimessa toiminnassa, jalkautumisissa ja ajanvarauksissa työskentelee viikoittain eri alojen ammattilaisia muun muassa sosiaali- ja terveyspalveluista, työllisyyspalveluista, nuorisotoimesta, Sääksmäen seurakunnalta sekä yhdistyksistä ja yrityksistä.

Avoim Ohjaamo toimii keskiviikkoisin ja torstaisin klo 12–16. Nuori voi tulla avoimeen Ohjaamoon ilman ajanvarausta, mutta voi halutessaan varata ajan sähköisesti tai ottamalla yhteyttä ohjaamotyöntekijöihin.

Ohjaamo tarjoaa tukea myös digitaalisissa ympäristöissä:

Kasvokkain tapahtuvan työskentelyn lisäksi Ohjaamoon voi ottaa yhteyttä voi ottaa yhteyttä ajanvarauskalenterin, puhelimen tai sosiaalisen median kautta. Ohjausta on tarjolla myös digitaalisessa ympäristössä, esimerkiksi asumisen aiheisiin ja opinto-ohjaukseen.

Hot-muutosvalmennus:

Ohjaamossa toimii HOT-muutosvalmennus koulutettuja työntekijöitä. Ohjaamotyöntekijän yksilöohjauksessa kävi syksyn aikana 2 nuorta. HOT-muutosvalmennukseen kuuluu 6 tapaamiskertaa ja tarvittaessa lisäkäyntejä.

Verkostoyhteistyö

Talousneuvola toiminta

Ohjaamo jalkautui yhteistoiminnalliseen Talousneuvolaan kerran kuukaudessa. Talousneuvolan toiminnassa ovat mukana Pirkanmaan oikeusaputoimiston talous- ja velkaneuvonta, Ulosottolaitos, Pirkanmaan hyvinvointialue, Sääksmäen seurakunta ja Ohjaamo Valkeakoski. Lisäksi osallistuttiin Talousneuvolatiimin kokoontumisiin sekä Pirkanmaan Talousneuvoloiden verkostoon. Yksi nuori käytti talousneuvolan palveluja.

Duunia Koskista

Ohjaamo on vuosittain mukana Työllisyyspalveluiden koordinoimassa Duunia Koskista kampanjassa, minkä avulla pyritään kokoamaan Valkeakosken alueella kesätoita tarjoavia yrityksiä sekä tiedottamaan nuorille

haettavista kesätyöpaikoista ja tarjoamaan tietoa kesätyönhausta. Ohjaamo suunnitteli ja toteutti nuorille suuntautuvaa viestintää kampanjasta ja toteutti CV-pajoja JOPO-luokille.

Kohtaamispaikkatoiminta

Nuorisoneuvoja osallistui Eteläisen hyvinvointialueen yhteisiin kohtaamispaikkatoiminnan tapaamisiin, missä käytiin yhteistä keskustelua tapaamisten tavoitteista ja tarpeista. Valkeakosken lapsiperheille on suunnitteilla kohtaamispaikkatoimintaa.

Ryhmätoiminta ja työpajat

Hyvinvointiryhmä (Ohjaamo & etsivä nuorisotyö)

Ohjaamo järjesti keväällä 7 viikkoa kestävästä hyvinvointiryhmän, jossa ohjaajana toimi kannustinmallin ohjaamotyöntekijä sekä etsivä nuorisotyöntekijä. Ryhmä kokoontui kerran viikossa, ryhmään osallistui 7 nuorta.

Nuorten ryhmät

Ohjaamotyöntekijä jalkautui vuoden aikana nuorten työpajoille, Tuvalle, 9-luokkalaisten ja jopo-luokkien opotunneille yhdessä etsivän nuorisotyön kanssa. Vierailuilla kerrottiin ohjaamotoiminnasta ja palveluista. Tämän lisäksi nuorten ryhmät kävivät vastavierailulla Ohjaamossa. Ohjaamotyöntekijä jalkautui myös etsivän nuorisotyön pitämään K17-toimintaan ja ammattiopiston etsivän nuorisotyöntekijän pitämään MORO-kahvilaan.

OSALLISUUS

”Osallisuus on vahvasti yhteydessä hyvinvointiin: matalan osallisuuden kokemuksen on todettu liittyvän mm. yksinäisyyteen sekä psyykkiseen kuormittuneisuuteen. Kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia, turvallisuutta, uskoa tulevaan ja omiin mahdollisuuksiin.” (THL)

”Nuorisotyö on yhteisöllisyyttä vahvistavaa ja ennaltaehkäisevää toimintaa, joka edistää nuorten hyvinvointia sekä tukee nuorten kasvua ja toimijuutta omaehtoisen ja ohjatun toiminnan kautta” (OKM)

Nuorisolain tavoitteena on tukea monimuotoisen osallisuuden toteutumista

”Nuorten osallisuuden edistämisen velvoite koskee kuntia, valtionhallintoa ja kaikkea valtion avustamaa toimintaa. Nuorisolaki velvoittaa kuntia ja valtion viranomaisia tarjoamaan ja järjestämään nuorille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa paikallista, alueellista ja valtakunnallista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn tai muutoin kuulemaan heitä mainituissa asioissa. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevista asioista. Kuntalaki ja perusopetuslaki sisältävät myös velvoitteita lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseksi ja heidän kuulemisellensa. Kunnissa on oltava nuorisovaltuusto tai vastaava

vaikuttajaryhmä, jolle tulee antaa vaikuttamismahdollisuus eri toimialoilla. Kouluissa on oltava oppilaskunta oppilaiden ja opetuksen järjestäjän yhteistyön mahdollistamiseksi” (<https://okm.fi/nuorten-osallisuus>).

Valkeakoskella on toiminut nuorisovaltuusto vuodesta 1999, jota edelsi kolme nuorison edustajan paikkaa kaupunginvaltuustossa 1998. Nuorisovaltuuston jäsenet ovat 7. -luokkalaisia – 19-vuotiaita paikallisia nuoria. Toimintakausi kestää kaksi vuotta ja edustajat valitaan kouluilla toteutettavissa nuorisovaltuustovaaleissa. Nuorisovaltuutetut edustavat nuoria kaupunginvaltuustossa, -hallituksessa ja –lautakunnissa sekä hyvinvointijaostossa sekä hyvinvointialueen alueellisessa nuorisovaltuustossa (alnu). Nuorisovaltuusto järjestää ja on mukana vuosittainen erilaisissa tapaamisissa ja verkostoissa. Keväällä 2025 tulossa on politiikka viikolla maaliskuussa nuorille varjovaalit kunnallis- ja aluevaaleista sekä Skultture –asiantuntija paneeli 9. luokkalaisille teemalla hyvinvointi.

Oppilaskuntien hallitukset toimivat kaikilla kouluilla Valkeakoskella. Heiltä on edustus nuorisovaltuuston Okafori -tapaamisessa, koulujen yhteisöllisissä opiskelijahuoltoryhmissä ja joillakin kouluilla edustavat myös vanhempainseurakuntien kokouksissa. Oppilaskuntien hallituksille on kouluista nimetty ohjaava opettaja. Oppilaskuntatoiminnasta voi lukea lisää mm. täältä <https://omaoppilaskunta.fi/>.

Aluehallintovirasto tarkastelee osallisuutta kunnissa peruspalveluiden arvioinnin yhteydessä vuosittain ja kouluterveyskyselyihin lisättiin osallisuutta koskevia kysymyksiä vuonna 2017.

Lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen Valkeakoskella 2023-2024

Nuorisopalveluiden kehittämissuunnitelmassa 2023-2024 yhtenä osa-alueena oli lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen Valkeakoskella. Olimme näin ollen linjassa valtakunnallisen nuorisotyön- ja politiikan ohjelman vuosille 2024-2027 (VANUPO) kanssa; jossa yhtenä tavoitteena oli, että nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon paranevat. Julkaisuun voit tutustua täältä <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165597>.

Kehittämistä eteenpäin vei nuorisohjaaja Nita Kähkönen, jonka tehtävänkuvaan kuuluu muun työn ohella koordinointi ja kehittäminen. Kokoonnuimme koko työyhteisönä kehittämisiltapäivissä useamman kerran vuosien aikana. Tarkastelimme osallisuutta monesta eri näkökulmasta sekä valtakunnallisesti että paikallisesti. Tutustuen osallisuuden määrittelyihin, eri toimijoiden esittelyihin aiheesta (mm. Valkeakosken kaupungin vapaa-aikapalvelut, Pirkanmaan hyvinvointialue) ja katsastimme kouluterveyskyselyn tuloksia osallisuuteen liittyen. Kartoitimme omia osallisuuden tapojamme ja kehittämiskohteita. Tutustuttiin valtavaan määrään erilaista osallisuus materiaalia mm. Innokylän kaikille avoimen yhteisön ja tiedon jakamisen ympäristön kautta. Yhteistyötä tehtiin alusta asti hyvinvointikoordinaattorin kanssa ja matkan varrella kuulumme myös opetuspalveluiden kehittävän osallisuutta ja kävimme yhteisiä keskusteluja aiheesta. Yhteiskehittämisen etuja hyödyntäen, tätä toivoisi kunnalla olevan yhä enenevässä määrin.

Nuorisovaltuusto toiminnan järjestämisen lisäksi nuorten osallisuutta edistävät erilainen kuuleminen mm. kyselyt ja etsivässä nuorisotyössä käytössä oleva Sovari-vaikutusmittari. Nuorten mukaan ottaminen sekä suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin on meillä arkipäivää. Nuorilta nuorille -toimintaa toteutetaan mm. tapahtumien järjestämisessä sekä nuorisotilatyössä. Työhaastatteluissa meillä on aina mukana myös nuori. Digitaalinen nuorisotyön ja mm. sosiaalisen median käyttö lisää yhteyttä useampiin nuoriin. Verkostoyhteistyö on merkittävä osallistava ja osallisuutta varmistava tapa. Yhteistyötä tehdään yhdistysten kanssa, meillä toimii monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto sekä osallistumme aktiivisesti kaikkien koulujen yhteisöllisiin opiskelijahuoltoryhmiin.

Toimenpiteet

Toimenpiteitä koottiin yhteensä yli kymmenen kappaletta ja tässä niistä osa:

- Päivitettiin lasten ja nuorten osallisuuden mallin (liite tai kuva).

- Otettiin käyttöön valtakunnallinen Nuodo - nuorisotyön dokumentointi järjestelmä, jossa mitataan mm. osallisuutta.
- Luotiin Nuortenkoski sivuille osallisuussivu sekä koko ajan auki oleva palautelinkki.
- Käynnistettiin Hyvinvointia nuorille –hanke.
- Tehtiin nuorisotyön kriteeristön mukainen arviointi, jossa yhtenä osa-alueena osallisuus.
- Tehtiin materiaalia englannin kielellä.
- Keskityttiin selkokielisyyteen ja saavutettavuuteen.
- Järjestettiin yhteinen tapaaminen oppilaskuntien ohjaaville opettajille Okfaforissa ja toteutettiin kolmiosainen oppilaskuntatoiminnan arviointi (oppilaskuntien hallitukset, ohjaavat opettajat, rehtorit).
- Varmistettiin toisen asteen yhteisöllisen oppilashuollon edustus nuorisopalveluilta sekä nuorisovaltuustolta.

Vuoden 2025 aikana on tarkoitus jatkaa osan toimenpiteiden parissa mm. oppilaskuntatoiminnan tukeminen sekä nuorten puolustuskurssi.

Osallistavat menetelmät ja aiheeseen liittyvät julkaisut

Osallistavista menetelmistä haluamme nostaa esimerkiksi Erätauko –menetelmän, joka perustuu dialogiin sekä siitä lapsille jalostettuun Skidialogiin sekä Erätauko pelisäännöt nuorille. Näihin perustuu myös opetus- ja kulttuuriministeriön peruskoulun tulevaisuustyön dialogikortit, joiden avulla voi järjestää oman peruskoulun tulevaisuuskesustelun keväänä 2025 myös täällä Valkeakoskella. Osallistu tulevaisuustyöhön - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö. Maininnan ansaitsee myös uusi julkaisu Nuoret mukaan! Yhteiskehittämisen opas kunnille ja kaupungeille.

